

Köztársaságpártiak vagyunk.

A Köztársaság több mint államforma: a szabadság, a lehetőségek, a biztonság és a szolidaritás rendje.

Szabadnak születünk és jogunk, hogy szabad polgárként éljük életünket. A szabadság politikai rendszere a demokrácia: a szabad véleménynyilvánítás, egyesülés, gyülekezés és vallásgyakorlás. Az állam védi a sajtószabadságot. A polgár a törvények keretei között szabad, az állam hatalma ezzel szemben korlátozott és megosztott. Nincs olyan állami hatalom, amely ellensúly nélkül érvényesíthetné akaratát. A demokrácia rendje a jog uralmán, a jogállamon alapul. *A mai Magyarország nem demokratikus és nem jogállam.*

Ahol nincs szabadság, ott jólét sincs, a jog szabadsága rácsos kalitka a lehetőségek szabadsága nélkül. Olyan Magyarországot kívánunk, amelyben mindenki adottságainak megfelelően, tehetsége, szorgalma alapján boldogul. Hisszük, hogy az államnak kötelessége, hogy olyan nyitott társadalom felé építsen utat, ahol nem a születés, a származás, hanem a teljesítmény jelöli ki mindnyájunk helyét. *Ma Magyarországon az önkény az úr, minden kiszámíthatatlan.*

A szabadság nem csupán a ma, hanem a holnap és a holnapután szabadsága. A tervezhetőség, a kiszámíthatóság világa. A szabályok és a lehetőségek stabilitása, a nyugodt élet biztonsága, hogy tudjuk, mit hozhat a következő nap. *Ma nem ilyen országban élünk.*

A Köztársaság nemcsak a sikereseké, hanem minden polgáré. A Köztársaság állama mérsékeli a társadalmi egyenlőtlenségeket. A Köztársaságban nem övezi megvetés a kevésbé szerencséseket, a lemaradókat, az elesetteket; a közösség szolidáris velük. A társadalmi szolidaritás, a közösségért viselt felelősség elválaszthatatlan a támogatásra szoruló, nehéz sorsú polgártársainkról való gondoskodástól. *Orbán Magyarországon ők erre hiába várnak, ma az állam az egész társadalmi csoportokat sújtó egyenlőtlenség politikáját képviseli.*

A Köztársaság politikai és nem vérségi közösség. A politikai közösség az azonos jogokat élvező és azonos kötelességeket viselő polgárok szervezett rendje. A polgárok részt vesznek az állam mindennapi életében, jogaikon és kötelességeiken túl közös élményeik, felelősségük, döntéseik közösen viselt következményei teremtik meg a közös állampolgári öntudatot. Az állam polgárai világnézet, politikai, illetve vallásos meggyőződés, kulturális ízlés és szexuális beállítódás szerint természetes módon sokfélék, és e tekintetben szabadok. Az államnak védenie kell ezt a sokszínűséget és tiszteletben kell tartania a polgárok magánéletének szabadságát. *Orbán állama nem ilyen állam.*

A Köztársaság állama világnézetileg semleges. Intézményei, szervei az alkotmányos értékeken túl nem képviselnek állami rangra emelt politikai, vallási, kulturális értékeket, e tekintetben nem tesznek különbséget polgár és polgár között, e területeken nem fogalmaznak meg állami preferenciát. A Köztársaságban az állam és az egyházak egymástól elválasztva működnek, az állam védi az egyházak szabadságát. *Orbán rendszere ma ennek éppen ellenkezőjét teszi.*

A Köztársaság állama a méltányos társadalmi viszonyok megteremtése érdekében beavatkozik a társadalmi, gazdasági viszonyokba. Korlátozza az erő egyoldalú érvényesítését, védi a gyengéket, a különböző nemzeti, vallási, szexuális kisebbségeket. A Köztársaság nem tűri roma honfitársaink megkülönböztetését, támogatja oktatásukat, foglalkoztatásukat, társadalmi integrációjukat. Támogatja a fogyatékkal élőket, a gyengébb érdekérvényesítő képességgel rendelkező csoportokat, a gyermekeket, az időseket. Az állam tiszteletben tartja a szakszervezetek jogait, védi a munkásokat és alkalmazottakat. *Orbán kormánya nem védi, nem segíti, hanem bünteti a gyengéket, a kiszolgáltatottakat.*

A Köztársaság állama valamennyi polgárának biztosítja az alapvető tudáshoz, műveltséghez, kultúrához, egészség-javakhoz való egyenlő hozzáférés lehetőségét. Ezért kell ingyenes és mindenhol azonos minőségű, világnézetileg semleges közoktatás, ezért kell támogatni a közművelődést. Elégséges üzleti, gazdasági erő híján az állam lehet a kultúra, a szabad művészet legnagyobb mecénása. A kötelező biztosítás elvén kell megszervezni az alapvető egészségügyi szolgáltatásokat. Ahol a szolgáltatás jellege (például felsőoktatás) vagy költségei (például a legköltségesebb modern egészségügyi szolgáltatások) nem teszi lehetővé, hogy valamennyi polgár azonos eséllyel férjen hozzá azokhoz, támogatható, hogy az adott szolgáltatást igénybevevők méltányos módon és mértékben közvetlenül is részt vállaljanak a teherviselésből. A jobb szol-

gáztatás érdekében az állam támogatja a szolgáltatók versenyét. *Orbán kormánya – miközben elutasítja az öngondoskodás ügyét – brutális, igazságtalan tandíjat vezetett be a felsőoktatásban, és hivatalossá tette a hálapénzt. Ez fenntarthatatlan hazugság és igazságtalanság.*

A szabadság gazdasági rendje a tulajdon szabadságára és védelmére, a magántulajdonra, a magánkezdeményezésre és a versenyre épül. Az állam feladata a tisztességes piaci szabályok kialakítása, felügyelete, a verseny ösztönzése, a jogsértő illetve tisztességtelen piaci magatartással szembeni fellépés. Ezen túl az állam egyedi módon nem avatkozik be a magángazdaságba. Az államnak ugyanakkor joga, hogy kivételesen, versenyvédelmi, gazdasági stratégiai, nemzetbiztonsági, nemzeti örökség- és környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve közvetlenül is gazdasági és piaci szerepet vállaljon. Az állam ilyen fajta gazdasági részvétele azonban nem támaszkodhat egyoldalú, a magánszereplőket kiszorító, nekik indokolatlan versenyhátrányt okozó szabályozásra, egyedi beavatkozásra. *Ma ennek éppen az ellenkezője történik Magyarországon, az önkény teszi kiszámíthatatlanná a vállalkozások életét.*

A Köztársaság számára a fenntartható fejlődés generációk közötti szerződés arról, hogy nem élhetjük fel a jelenben az utánunk következők lehetőségeit. Épített örökségünk, természeti javaink közös nemzeti kincsünket képezik. Az állam feladata, hogy olyan szabályokat alkosson, amelyek védik közös javainkat, szankcionálják e szabályok megsértőit. *Ma az állam kénye-kedve szerint hágja át az ilyen szabályokat.*

A Köztársaság elismeri és védi a polgárok önkéntes szerveződését, bátorítja a civil mozgalmakat, szervezeteket, az önkéntes kamarákat, a szakszervezeteket, az egyházakat. E mozgalmakkal, szervezetekkel az állam párbeszédet folytat, bevonja őket a kormányzati, törvényhozási döntések előkészítésébe. Az állam semleges a civil szereplőkkel való kapcsolatában, közöttük politikai vagy értékalapon, illetve egyéb megfontolások alapján különbséget nem tesz. A civil világ nem az állami hatalom kiszolgálója, politikai támasza. *Az Orbán kormány ma megveti a civil függetlenséget, fél az állampolgárok szabad szerveződésétől, ha teheti, közvetlen politikai haszonszerzésre használja őket.*

A Köztársaság nem létezhet a helyi társadalom életében való aktív polgári részvétel nélkül. Az állam biztosítja az önkormányzatok önállóságát, függetlenségét, a helyi közügyek intézését a helyi közösségekre bízva. *A mai Magyarországon a központi állam mindenhatóságát képviselő politika a demokratikus önkormányzati rendszer felszámolásához vezetett.*

A Köztársaság elfogadja Magyarország mai határait. Szomszédainkkal békében, nyugalomban kívánunk élni. Történelmi sérelmeinket nem az állam határainak kiterjesztésével, hanem sikeres és erős Magyarország megteremtésével kívánjuk meghaladni. A minden önmagát magyarnak valló ember iránt érzett állami felelősségből nem a határon túl élő magyarságnak adott állampolgárság, hanem egyéni és kollektív kisebbségi jogaik, autonómiájuk támogatása következik. Ezért nem értünk egyet a határon túl élő magyarság belöldi letelepedés nélkül megadott állampolgárságával és különösen nem a nekik adott választójoggal. *Orbán rendszere gyökeresen más politikát folytat, szembeállít magyart magyarral, kisebbségi magyart a többségi társadalommal.*

A Magyar Köztársaság csatlakozott az Európai Unióhoz. Az Unió politikai, gazdasági és értékközösség, amelynek szabad akaratunkból, jól felfogott nemzeti érdekeink figyelembevételével lettünk része. Magyarország érdeke az európai együttműködés elmélyítése és kiszélesítése, az Európai Egyesült Államok történelmi távlatokban reális létrehozása. *Orbán szembefordult az Unió eszményével, normáival, intézményeivel.*

A Demokratikus Koalíció mindezek alapján élesen szemben áll Orbán önkényuralmi rendszerével. Nincs kompromisszum. Nincs kiegyezés. Nincs, mert a szabadság, a demokrácia ellenségeivel nem kötünk egyezséget.

Azért hoztuk létre a Demokratikus Koalíciót, hogy legyen egy tiszta hang a magyar politikában, hogy taktikázás helyett nyíltan beszéljünk. Ezt tesszük.

Magyarországért, a Köztársaságért!

Budapest, 2013. szeptember 27.

Gyurcsány Ferenc